

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

PREU: 15 CENTIMS —♦— SURT LOS DISSAPTES

Plassa del Pi, número 3, pls 2^{on}

!! 32 planas de Folletí !!

DUAS OBRAS A LA VEGADA

En lo present número s' hi reparteix lo bonich monólech, en prosa, original de

EMILI VILANOVA

UN SARAUISTA

y lo tercer folletí de la important obra en tres actes

RIALLAS Y PLORALLAS

original de **FRANCESCH UBACH Y VINYETA**

Crónica

Lo Regionalisme avansa á passos de gegant. La capital de Catalunya, que sempre ha sigut la primera d' Espanya á obrir los brassos als invents de progrés, que sempre s' ha distingit pel seu criteri ampli y lliberal, que conta en sa llarga historia considerable número de sacrificis fets á favor de las classes proletarias, y que avuy es, á pesar de totas las mesquinesas dels partits centralisadors, el veritable cervell de nostra nació desventurada, ha fet un nou esforç en bé de la causa regionalista, no un esforç material, sino intelctual.

Barcelona conta, entre sas molts corporacions importants, un Ateneu; aqueix Ateneu es tingut en la capital y fora d' ella pel cervell de la ciutat. La majoria dels homes eminentes en lletras, arts, cièncias, comers y altrás forsas vivas del país, forman com á socis, en las llarguíssimas llistas d' aqueixa Corporació. Allí no hi ha partits; la política 's queda al peu de las mamparas de la porta, y l' Ateneu obra protectorament los brassos á totas las ideas, á totas las aspiracions justas del home.

La elevació á la presidencia de don Angel Guimerá produhí certa serracina en la séria Corporació; eran molts los que no volian sentar plassa de *catalanistas*, y al fer lo discurs de reglament en catalá, l' eximi autor del *Mar y Cel*, la serracina muntá de punt; mes l' Ateneu es una Corporació que deu representar lo nivell intelctual

de la població, y no feya gayre bon paper fent escarafalls per un discurs en catalá, allí ahont se n'hi havían fet en altres idiomas qui ni espanyols eran!

Mes caducá la presidencia del home que representa la *Poesía del Regionalisme*; los castellanos se bateren com á braus en la elecció de Junta, y efectivament, sortí elegit president lo senyor Almirall, qu' es el *Realisme del Regionalisme*, aixó es, l'home capás de dur á la práctica la nostra santa idea.

Desde llavors han sigut inútils los esforços per aterrar al mohiment, que creix y 's desarrolla ell sol com los arbres quan arriban en sa plenitud de forsa absorvent, que van furgant ab las arrels, arrencant la substancia, útils á son nutriment.

No es ja la literatura catalana que alsa la testa pera parlar de la patria soterrada, però viva; es la patria en pes que desperta de sa llarga catalepsia, pera dir á propis y estranys, á sos fills y als que no volen serho, el triomf sant y definitiu de sas reivindicacions.

Pera donar uná prova innegable del camí que fá á Barcelona 'l regionalisme, basta llegir la llista de conferencias que 's donarán al Ateneu Barcelonés en el present curs académich, y que poso á continuació pera acabar aqueixa crónica:

La constitució de las nacionalitats, per don Enrich Prat de la Riba.

La terra catalana y las comarcas naturals, per don Esteve Suñol.

Idea geológica de Catalunya, per don Lluís Mariano Vidal.

Estudis de etnogenia catalana, per don Joaquím Casas y Carbó.

Definició de la llengua catalana, per don Pompeu Fabra.

La llengua catalana antiga y la moderna, per M. Fouché Delbosc.

La música popular catalana, per don Santiago Russinyol, ab la cooperació del mestre Morera y el coro «Catalunya Nova».

Lo Feudalisme en Catalunya, per don Eduard de Hinojosa.

Las clases rurals del Rosselló en la Edat Mitjana, per M. Broutails.

La fórmula de la política catalana, per don Valentí Almirall.

Caràcters de la evolució jurídica en Catalunya, per don Ramon de Abadal.

Organisació del antich sistema parlamentari de Catalunya, per don Joseph Pella y Forgas.

Los partits polítichs á Catalunya, per don Joan Garriga.

La política de colonisació catalana y la castellana, per don Lluís Durán y Ventosa.

El drama del sigle xvii en Catalunya, per don Ramon Picó y Campanar.

La llibertat civil de Catalunya, per don Frederich Puig y Samper.

Armonías jurídicas catalanas, per don Joan Permanyer.

Comparació entre la enfiteusis catalana y la de las demás naciones neo-llatinas, per don Guillem Tell y Lafont.

Las ciencias de observació en Catalunya durant los dos últims sigles, per don Ramon Fontseré.

La producció vinícola, per don Joaquím Aguilera.

Una novela catalana inédita del sigle xv, per don Antoni Rubió y Lluch.

Los cronistas catalans, per don Jaume Massó y Torrents.

La lírica en la poesia catalana moderna, per don Joan Maragall.

El modernisme en la literatura catalana, per don Claudi Planas y Font.

Mistral y son últim poema, per don Joseph Soler y Miquel.

La casa catalana, per don Bonaventura Bassegoda.

Lo carácter que separa la arquitectura catalana antiga de la castellana, per don Joseph Puig y Cadafalch.

Diferencia del ideal artístich en Catalunya y 'l restó d' Espanya en lo present sigle, per don Raymund Casellas.

La cerrallería catalana, per don Lluís Labarta.

A. LLIMONER.

Llista de la Suscripció voluntaria al acte de adhesió y simpatía á favor de D. Joseph Ximeno Planas, ab motiu de la condemna recaiguda en lo prócés promogut per lo descubrimient del plagi *La Suripanta*.

Segueixen los senyors següents:

La companyía del Rebrot, de Sitjes.—S. Olive-lla (Gironet).—J. Almirall.—Antón Clará.—Un amant del Teatro Catalá.—Francesch Bruquetas.—Joan Farell.—Miquel Cervera.—Joaquim Buxaderas.—Joseph Mallol.—Joan Badosa.—Angel Gou.—Joseph Casals.—Jaume Malet.—Francisco Gómez.—Francisco Puig.—M. Borrás.—A. Gelabert.

ESTAT ACTUAL:

Número d' adhesions, 369.—Pessetas, 548'75.

Se recullen adhesions y cantitats á l' Administració d' aquest periódich y al domicili del tesorero, Raurich, 6, «El Ingenio».

Fernando Póo

arbres tant elevats com los qu' avans he dit, y que forman un dosell ab sas branques, que l' hi dona una sombra hermosa. En las horas de calor sofocant, es un dels punts mes frecuentats, puig l' estar aprop del mar fá que s' hi gosi d' una frescor que tothom busca; además de qu' es un lloch apropiat per ferbi menjars y per distracció si 's vol. Los arbres esmentats tots son *man-gos*, de qual fruyt n' están carregadíssims, sens que ningú 'n mengi apenas, puig aquest fruyt, que te la forma d' un cor (si be es de color groch), es d' un gust resinós molt marcat, es sumament bo pel pit. Al final d' aquest passeig, després d' una rápida baixada, entre canyars, hi ha la platja y una punta que 'n diuen «Carboneras».

Lo passeig de Basilé es també bonich. Los ralls del tranvia passau pel seu centre, es ample y per una y altra part hi han trossos de bosch molt espès, y altres, ab edificis, en son comensament.

Per la part occidental, resguarda Santa Isabel, una cordillera de montanyas, de las que 'l pich més elevat está á 3,500 metros sobre 'l nivell del mar, al peu de la qual comensa la població, y á la meitat de sa pendent hi ha Basilé, lloch més sá que la capital (com queda ja dit avans) per estar més ventejat, y ahont hi viu lo Gobernador.

La població está iluminada per petroli. Existeixen alguns teléfonos particulars, mes no hi ha en tota la vila ni un lloch de recreo.

L' iglesia es de ferro completament, petita y bonica. Al seu altar major s' hi venera la sagrada imatge de la Mare de Deu. Los misioners son del Sagrat Cor de Maria.

La religió oficial es la catòlica; pró 'ls negres son més protestants que rés, existint aquí una iglesia protestant, que la dirigeix un Pastó y un capellá, aquest, negre.

La part militar sols existeix en la marineria. Los canoners *Pelicano* y *Salamandra* son los que *guardan la costa*, y alternant, van á buscar cada mes la correspondencia á Sant Thomé, (posessió portuguesa) perque no hi ha cap vapor pera poguer desempenyar ditas funcions. *Hi havia* un pontón, pero se 'n va anar á pico, y avuy, si bé hi ha comandant y mariners... s' están en terra.

He subratllat las paraulas *guardan al costa*, al parlar dels canoners, perque apenas poden guardar la bahia, puig son de lo més dolent que hi ha, y casi sempre surten plens d' averias; aixís es que, quan un poch apedassats surten á buscar la correspondencia, may saben si 'l barco (á pesar de anar á ran de là costa), tornarà á Sta. Isabel. Ja per sa inutilitat, en los mesos de Setembre

y Octubre passats, hi tingué d' anar un vapor de Calabar, fletat per aquest fi, puig de no ferho aixís, 'ns hauriam quedat tres mesos sense sapiguer rés d' Espanya ni del resto del mon.

En quant á la part judicial, hi ha Administrador d' Hisenda (que ho es un oficial primer, que al mateix temps actua de notari), Secretari general lletrat, Jutje municipal, Ingenier de monts, camins y ports, Interventor d' Hisenda, etz. L' administració municipal va á càrrech d' un Consell de vehins, del que forman part deu propietaris, aixís negres com blanchs, de la qual n' es president lo Gobernador civil, y secretari un oficial dels de classe quinta.

Lo nombre d' habitants se calcula en 40,000 los de la rassa originaria, 8,000 los *Krumans* (que pertanyen á possessions inglesas), y uns 200 los blanchs, entre espanyols, inglesos, portuguesos, etz.

L' idioma dels naturals ve á ésser un dialecte inglés, establert aquí pels citats *Krumans*.

La rassa originaria es la *bubi*, que habita al cor dels boscos, lluny de la mirada dels blanchs, y de la qual penso ocuparmen extensament per separat, puig ofereixen ab sas costums materia llarga per un estudi.

II

Lo clima y sos efectes.—Fenómenos atmosférichs Alimentació

Molt á la lleugera he parlat del clima, al descliurer en sa totalitat aquesta isla; mes mon intent era ja ocuparmen molt més extensament pera donar á coneixer al mateix temps quins eran los distints efectes que produhia.

Ja vaig dir que'l clima es un xich insá y que las causas son dos pantanos que 'ns rodejan, junt ab la putrefacció de desde molts cents anys de las fullas y fruytas que cahuen en lo bosch; però també dech dir avuy que 'ls efectes insalubres d' ell son menors, ja que la part de bosch desmontada va augmentant, y ab aixó 's logra aminorar las febras, única malaltía que avuy resta, que no es tant y tant mala com se creu, puig que de las cent, noranta cinch son lleugeras.

* * *

Lo cambi radical qu' experimentem los qui, abandonant nostra patria y corrent 4,100 millas de mar, passém á formar part de la colonia de Fernando Póo, es en casi tots de iguals efectes y conseqüencias que ja desde 'ls primers dias se fan sentir, quals conseqüencias no deixan de alarmar nostre esprit, ja predisposat á tot lo dolent, fentnos veurer d' una manera pitjor de lo qu' es, tot quant se 'ns presenta á la vista; y aixó no més es degut á lo que ja vaig dir al prin-

(*Seguirá*)

LLUIS DE MARTORELL.

Teatro Catalá

LA FESTA DE SANT FERRIOL

Drama en tres actes, original de don Joseph Berga (fill). Estrenat lo 17 de Janer en lo Teatro Principal de Olot.

Vritat que tota obra humana te sos defectes y bellasas, però en una obra com la del senyor Berga, en que 'ls defectes son tan capitals, las bellasas quedan ofegadas per la falta de mérit literari y aixís també lo fi moral que deu tenir tota obra dramática.

LO CANÓ DE LA ESTUFA

Monòlech dels senyors Berga y Devesa. Estrenat al mateix teatro y dia que l' anterior.

Censurable es valders del teatro venjant ofensas, posant en ridícul als enemichs, si no 's presenta encubert degudament lo propòsit. Nos semblá estrany que 'l públich no 'n protestés.

A. B. LL.

NOY Ó NOYA

Monòlech original de don Ramon Perez Vilar. Estrenat la tarde del 7 de Febrer en lo Centre Recreatiu «Catalunya».

Los apuros d' un senyor pròxim á ser pare, que ab tal motiu racionssina més ó menos be sobre 'l matrimoni, es l' argument del monòlech recitat, ab molt aplauso, pel Sr. Llach.

V

UN HOME DE SORT

Comedia en tres actes y en prosa «no original» de don Anton Ferrer y Codina. Estrenada la nit del 8 en lo Teatro Romea.

Devant d' un públich molt menos numerós que 'l que acostumava á assistir en los estrenos d' aquest autor, se representá la obra que 'us acupa. Prova de lo dit es, que pochs moments abans de comensar, nos sigué venuda en lo mateix teatro localitat de la fila tercera.

Fentnos nostras las paraulas de un reputat crítich, referent á aquest estreno, dirém «que la tal comedia es de lo pitjor que s' ha vist per aquí... ab uns personatges que semblan figuras de cartró, y parlant un llenguatge, que no es llenguatge ni res.»

En efecte: aquella contínua frasseologia de *ets un olla, t' arrento, ferne de petits, quili, vatura 'l mon*, etc., etc., en boca de senyoras de sombrero y senyors de jaqué, sols pot demostrarnos que l' autor no ha tingut gayres ocasions

ó no ha sapigut observar be la classe que presenta en la obra, cosa que ho comprova igualment lo ferlos viatjar, maleta en má, per anar á la Bonanova, menjar ostras al mitj del istiu, y un sens fi de cursilerías suficientes pera donar nota de mal observador al autor dramátich menos reputat com á tal.

Los actors s' avingueren á desempenyar papers que, per fortuna pel bon nom del teatro catalá, cap d' ells se retreuré com á modelo.

La *claque* pogué ab tranquilitat cumplir ab son comés en los finals d' acte, donchs contra lo que havia insinuat un periódich, molt amich del autor, no 'ls destorbá la més insignificant demostració de protesta. Pogueren trevallarsho entre familia, per la senzilla rahó que 'l públich imparcial no va assistirhi.

Sigué una protesta positiva de vritat; fins per serho més, no deixá cap benefici á la empresa.

T. S.

LA TERRA BAIXA

Drama en tres actes, en prosa, original de don Angel Guimerá, estrenat lo dia 8 en lo teatro Principal de Tortosa.

Devant d' un numerós y selecte públich, va estrenarse, lo diumenge passat, la darrera producció de Guimerá *La terra baixa*, essent rebuda ab extraordinari aplauso. L' ovació fou gran y l' autor sigué demanat ab molt entusiasme. Aquesta vegada havem d' aplaudir al senyor Bonaplata per haber distingit al públich de nostra ciutat ab l' estreno á Catalunya de tant celebrada obra, y al ferho aixís, sentim de veras no poder aplaudir en lo mateix sentit la seva campanya en nostra ciutat, puig si 'n compte de habernos presentat los plagis comesos per escriptors desacreditats, nos hagués fet saborejar obras triadas del teatro catalá, n' hauria tret mes hora y profit, donchs que lo públich tortosí es casi nou en lo género de casa.—M. O. V.

Preguntas y respuestas

¿Tenen las empresas teatrales de Barcelona alguna costum perjudicial, que sia causa de que 'l públich vagi al teatro menos sovint del que ho faria; modo de corretgirla?

Las respuestas que d' avuy á dilluns vinent se rebin millors, á parer de la Redacció, s' insertarán al número vinent, y entre ellas se sortejará lo premi consistent en un retrato-relleu de Frederich Soler.

LA REDACCIÓ.

Lo poble 's divertelx

(DE SULLY-PRUDHOMME)

Lo poeta verdader, que sent fondo al escriure, s'escruixeix meditant las cosas que fan riure. En lo Teatro, molts cops, se gira y escoltant la rialla dels imbècils al públich dominant, rendintlo á un jóch de mots insípit y ordinari, se troba allí, de sopte, tan trist y solitari entre 'ls boca-badats de ventre desinvolt, que apesesantit lo front y 'ls ulls térbols de dol, fuig, si pot, ans que 's tiri teló; abandona aquella sala; lliure respira, y d' una á l' altra estrella, sas miradas explaya pél blau del infinit...

¡Oh! quan respira á fora, ¡quín sublim goig la nit!
¡Quina fruició 'l mirar la corrent bruna y lenta del Sena sota 'ls archs dels ponts antichs, l'ardenta lluminaria qu' en l' aigua reflecta tristament com del fosch llens mortuori las guarnicions d'argent!...

Y 'l dol li fa oblidar las riotas de suara....
¿Hont raure ab l' alegría que no embruteix la cara?
¿Quín vici ha corrompuda la sanch dels nostres avis?
¿Quán tornarà aquell riure honrat á nostres llabis?...

Avuy no més fan rotllo audacias immorals, farsas de trassa burda, atreviments sensuals, rohi *patois*, que va trobant fácil accés en la mateixa rassa que un día honrá 'l francés; coblas vils qual tornada prostituheix la boca, narracions fastigosas, miralls d' abjecció, troca de befas y calumnias en insensat desvari, folletins de pillatges, dramas de presidari

funestos pels cors nobles que brusas recobreixen; *vaudevilles* que corrompen perque l' honra escarneixen que la dona arrossega pel fanch burlant l' espós; impúdichs espectacles hont, en encant odiós y alsada en mostrador, incita la nuesa, ab refinat esquer, á luxuriant baixesa; decorat d' espectacles sens gloria per l' artista, que aturan l' anatema emborratxant la vista; cops d' arquet sense solta en l' encordat d' Homer, ab tots los jóchs y passos d' amor volatiner, sempre més degradat en son ofici innoble...
¡Heus aquí lo que alegra y diverteix al poble!

Bestiesa, sempitern vadell d' or festejat per necias multituds que, esclavas de bon grat, se someten gustosas al jou que las desvia; monstre armat per la forsa y que ab l' engany atia per' afrontar la lliure purificant rahó: ¡pregna sí, pero sías blanch de nostra irrisió y de nostre menyspreu bronzint com una tralla ofegant ab rialladas de befa ta rialla, fent ben vistosa arreu y en tota sa cruesa, ab ton posat estúpít, ta estúpida Hetjesa!

¡Aixecat, Aristófanes! ¡Aixecat, Molière noble! Cuytéu á restaurar aviat per aqueix poble l' himne d' humanitat qu' engendra 'l noble riure, lo gran riure qu' ensenya la lluyta que fa viure, d' hont ix franca la nota dels sentiments més justos; lo riure salutífer qu' escau als pits robustos, que venja á la justicia, heróich batallador d' hont brolla perdurable la joventut del cor!

J. RIERA Y BERTRÁN.

La ópera catalana

Tots los pobles hont las bellas arts s'estiman en lo que valen, posan especial cuidado en fomentar l' afició á l' art líric-dramátich, donchs han comprés que per la cultura d' un poble es assumpto de capital interés, y no escasseijan los medis fins á pòguer tenir un teatro propi, hont se pugan reflectar sas costums y sentir cants populars en la llengua mare, trobant aixís las moltas bellas y adelantos.

Es de doldrer per nosaltres que las tentativas fetas fins ara per pòguer implantar l' ópera catalana hagin fracasat, cosa molt més d' estranyar, disposant, com podem ferho, de tots los elements necessaris, donchs nostra llengua 's presta, com la primera, per sometrers á las exigencias de la frase musical; més dirém: es la més propia pel cant, ja que sas paraulas son ben proporcionadas, sonoras, per recrear l' oído més descontentadís, y es tan melodiosa com l' italiana.

No podem tampoch donar la culpa á la falta de composicions, donchs

H. Maricel — D. Puget — E. Pausas B. — Surisenti — J. Robert P. — B. Nani

Preu 15 centes.

HA SURTIT AVUY

distingits mestres catalans tenen obras qu'esperan solzament lo dia de lograr sortir á la llum per poguer cridar ben fort en pró de sos autors y del teatro lírich catalá, tenint també per sa execució un sens fi de cantants catalans, entre 'ls que s' hi comptan alguns tinguts per sos mérits com á celebritats de l' art, en lo mon musical, poguent ab ells formar companyías enteras d' ópera catalana.

Ara que de nou es pensa ab tal millora y que sembla que molt prompte será un fet lo poguer apreciar una obra d' un mestre catalá en tals condicions, desitxariam que 'ls seus iniciadors no deixessin 'l camí emprés, tan en profit del art y de la cultura de nostre públich.

ALEXANDRE MARRACO.

Servey de fora

RIPOLLET.—Lo dia 2 del corrent en lo «Centre Católich» se posaren en escena las bonicas produccions *Mestre Olaguer*, *Cor de roca*, *La Repartidora* y *La Colometa*, escoltanthi molts y forts aplausos quans hi prengueren part.—L.

BERGA.—En lo «Foment Católich», lo 2 de aquest mes s' hi representá la patriótica producció *Catalunya*, en que hi escoltaren molts aplausos los senyors Vilajosana, Farguell, Rostas y Tuyet especialment, aixís com lo director senyor Coma en la pessa *Lo noy perdut*.—J. S.

VILAFRANCA DEL PANADÉS.—A benefici dels ferits que tornin de las guerras, la nit del 2 del present, la distingida concertista de piano senyoreta doña María Vía, doná una vetllada musical en lo «Teatro Tivoli Vilafranqués».

Cada pessa musical valgué á la artista una entussiasta ovació, que li doná gustós el públich qu' omplia de gom á gom l' espayós local.—P. M.

BADALONA.—Lo dia de la Candelera, en lo «Círcol Católich», y ab tota propietat, se posá en escena 'l preciós drama de Pitarra *Lo Contramestre*, ab molt ajustada execució per part dels senyors Rosés, Fornés, Vergés, Tera, Nadal y Herebero. Lo fi de festa *Tal hi va que no s' ho creu*, sigué aixís mateix molt aplaudit.—J. P.

VICH.—En el teatro del «Café de Catalunya» continua fen *plens á bessar* la companyia de sarsuela que dirigeix el mestre Rovira. Aquesta setmana, entre altres obras, han representat las catalanas *¡¡Dorm!!* y *Primer jó*. Guanya cada dia més simpatías del públich vigatá aquesta companyia, especialment la tiple Perejamo, la tiple característica Puigcerver y 'l tenor cómich Tello.

Próximament se posarán en escena las obras catalanas *La casamentera*, *Campi qui pugui*, *El senyor Palaudarias*, *Faixa ó caixa*, *Lo célebre Maneja*, *La nena del Vendrell* y altres.

En el teatro de la «Juventut Católica» s' hi representá el diumenge passat el drama de don Conrat Roure, *Clarís* y la comedia del senyor Francisco Pons, *La Tertulia*, siguent las duas molt ben interpretadas.—J. S.

MASNOU.—Lo dissapte, 30 del passat, tingué lloch al «Centre Coral» una vetllada dramática á càrrech de la companyia que dirigeix lo reputat actor don Emili Graells.

Se posá en escena la popular comedia en dos actes *La Malvasia de Sitjes*, que feu riure extraordinariament á la lluhida concurrencia que omplia 'l local.

També va verificarse la segona representació del epissodi dramátich de 'n Joseph Pujadas Truch *Vida y mort*, qu' obtingué molts aplausos, vejentse obligat son autor á presentarse al palco escénich. Per fi de festa se posá en escena la comedia *Cel rogent*.

En la tarde del diumenge, 7 del corrent, la mateixa companyia posá en escena en lo teatro Circo un magnífich drama castellá y la comedia en un acte de don Juli Prat *¿Qui 's vol casar?* que obtingué un éxit extraordinari per lo ben combinat de la trama, naturalitat dels personatges y per lo sens fi de xistes qu' adornan l' obra, que 'l públich celebrá ab freqüents y estrepitosas riallas.

Dech fer constar, en honor de la vritat y per satisfacció del distingit actor senyor Mercader, un dels més apreciats de nostre públich, qu' es completament inexacte y fora de rahó la noticia donada per un periódich de que no está dit senyó possessionat de son paper en cap de las obras que pren part, quan succeheix tot lo contrari, com ho demostran los numerosos y expontanis aplausos qu' arrenca ab sa brillant dicció, del públich qu' asisteix á las funcions que se celebran en nostre teatro.

Que consti.—J. P. T.

OLESA DE MONTSERRAT.—En lo teatro del Círcol s' hi ha representat últimament lo drama *La ronda d' en Tarrés* y la comedia *Dispensi, hi ha principal*, ab molt bon desempenyo.—B. P.

GRACIA.—Per dijous passat estava anunciada en lo círcol «La Granada» la primera representació del últim drama de Guimerá *La terra baixa*.—M.

SABADELL.—En el teatro Principal, segueix actuant ab molt aplauso la companyia que dirigeix don Anton Tutau.

Lo dia 2 del corrent, en el teatro de la «Açade-

mia Catòlica», se doná la segona representació del celebrat drama *La fals ó lo cap de colla*. La concurrència que hi assistí, qu'era numerosa, tributá molts aplausos als actors, especialment los senyors Balmes y Arnaus.—J. A.

Fulla d'album

¿Qué 's ilusió? Desitj inesplicable que 'l cor y 'l cap juntats los dos á l' hora, trasportan nostre ser en lo ideable ab forsa irresistible y destructora.

Boyra espessa de fum crehuat per vora, que al volerla retení 's fa impalpable.

PERE REIG Y FIOU.

Novas

EN los folletins del número present, á més de publicar lo tercer de la important obra *Riallas y plorallas*, original de don Francesch Ubach y Vinyeta, s'hi reparteix complet lo preciosíssim monólech *Un saravista*, original del distingit escriptor don Emili Vilanova.

Al número vinent comensará obra del reputat autor dramátich don Joseph M. Arnau.

Per avuy dissapte está anunciada á Sant Martí de Provencals la inauguració de un nou teatro-café, baix la direcció de don Enrich Solá.

L'obra escullida es l'interessant drama de Ubach y Vinyeta *Los hereus*.

Pera 'l present Carnaval está organisantse un Certamen y Cabalgata Infantil, que donada la pericia dels que ho portan á cap, creyém ha de véurers coronada per l' éxit.

Lo Certamen tindrà lloch en lo Teatro Principal, lo diumenge de Carnaval, y 's concedirán 25 premis y altres tants accéssits als nens que ab més bon gust se presentin disfrassats.

Al endemá, dilluns, se verificará la Cabalgata, donantse premis als carruatges que vagin millor adornats, y als grupos de nens representant fets històrichs, humorístichs ó de capritxo.

La Cabalgata será de *questació*, á favor de la Creu Roja.

Lo centro organisador d'aquesta festa, está en lo conegut establiment *El Ingenio*, Raurich, 6,

hont se facilitarán tota classe de detalls referents á la mateixa.

Dijous vinent, dia 18, en lo teatro Principal de Gracia s' estrenará l' obra en un acte *Joan no s' té*, parodia del drama *Juan José*.

Al número vinent publicarem la llista dels plechs rebuts obtant al premi ofert en lo *XIX Petit Concurs* que celebra aquest periódich. Las bases foren publicadas en lo número 259 y 'l dia de l' admissió está ficsat per lo dia 15 del present.

En l' Ateneu de Sans s' ha posat en estudi una sarsuela en un acte titulada *Per Sant Isidro*, de quina música, personas inteligents nos han fet molts elogis.

Dissapte vinent se verificará lo sorteig del retrato de Frederich Soler, quins bitllets han sigut venuts en l' Administració d' aquest periódich.

Hem rebut lo exemplar imprés del monólech *En Peguera*, original de don Joseph Martrus. Agrahim l' atenció.

LICEO.—Divendres de la setmana passada va donarse ab un important concert lo benefici del mestre Campanini, que vegé recompensat son mérit ab entussiasta ovació, especialment en la genial composició de Wagner *Cabalgata de las Walkirias*.

Diumenge al vespre tingué lloch lo benefici del celebrat barítono senyor Blanchart, ab l' última representació de l' ópera «Falstaff», la qual va obtenir un perfecte desempenyo. En el intermedi del primer al segon acte 'ns cantá com ell sab ferho la romansa de *Un ballo in maschera*, y una cansó catalana titulada *Cançó de Maig*, de la qual es autor de la lletra el poeta catalá Apeles Mestres, y de la música don Joan Borrás y de Palau. Aquesta cançó tingué que cantarla duas vegadas, produhint entussiasme en lo públich.

Dimars se doná en lo Gran teatro l' última funció de la present temporada ab l' ópera *Sansone e Dalila*. La temporada ha sigut fructuosa y es digne d' elogi lo zel que pera conseguirho ha demostrat l' empresa.

ROMEA.—Dilluns s' hi doná la primera representació en aquest teatro de lo bonich quadro de costums *La vara del arcalde*, de don Eduart Vidal y Valenciano, que obtingué igual éxit satisfactori que quan s' estrená al teatro de Novetats.

TÍVOLI.—La funció á benefici del senyor Gar-

cin, siguié molt lluhida. El senyor Navarro recitá molt bé 'l monólech de Guimerá *Mestre Olaguer*. La banda de bandurrias siguié molt aplaudida en varias de las composicions qu' executá, aixís com també obtingué aplausos lo desempenyo de la sarsuela *Las nueve de la noche*.

ELDORADO.—Segueix lo predominí de *La marcha de Cádiz*, donchs que la última producció estrenada, *La Zingara*, no es de mérit suficient á mantenirse gaire temps al cartell.

GRANVÍA.—Continua posantse á diari l' espectral *El año 15,000*. Dimars s' hi estrená ab molt bon éxit *La chula*.

FRONTÓN CONDAL.—Molt equilibrada resultá la combinació que s' encarregá de la lluyta lo diumenge á la tarde. Portal é Ibaceta, vermells, contra Tacolo y Oláiz, blanchs. En la primera meytat del partit, degut als bons saques de Portal y á la seguritat de Ibaceta, conseguiren aquestos una ventatja de vint tantos, pero després decaigué l' Ibaceta y assegurantse Oláiz y Tacolo ab sas boleas, conseguiren igualarse y guanyar lo partit per cinch tantos.

No resultá tant agradable lo partit extraordinari jugat al dimars á la tarde entre Zabarte é Ibaceta, vermells, contra Unzueta y Americano, blaus. Desde un principi Ibaceta va mostrarse molt pifier, resultant inútils los esforços de Zabarte pera conseguir la victoria, que obtingueren la parella contraria per 20 tantos.

LA RIALLA.—A benefici de la Creu Roja tindrà lloch avuy una important funció dramática,

quin programa 'l compon un aplaudit drama castellá.

LA BARRETINA CATALANA.—Lo 30 del passat y á benefici de donya Carme Boxados se representá lo drama de Pitarra *La ratlla dreta*, en que hi escoltaren molts aplausos la beneficiada y 'ls senyors Casalta, Blasi y Brunet. Després, los socis de dita societat coral cantaren ab gran ajust *Los pescadors*, de Clavé.

LA OLLA.—La tarde del diumenge passat hi debutá la senyoreta Cordero, que fou molt ben rebuda. Lo ball de disfressas que s' hi ha donat resultá molt lluhit.

CENTRE DELS BARBERS.—Diumenge va representarse en aquesta lluhida societat un interessant drama que obtingué un desempenyo perfecte, distingintshi sobremanera la nena Elvira Regordosa y els senyors Llechós, Domenech, Gassol y Regordosa.

FOMENT RECREATIU DEL INSTITUT.—Ab molt bon acert se representá l' últim diumenge la bonica comedia de Pitarra *Café y copa*, recullinthe bona cosa d' aplausos la senyoreta Guart, senyors Roca, Rovira, Planas, Clapera y Lavall.

Lo senyor Infantes lluhí, com te ja acreditada sa destresa, en l' art de prestidigitació, y sorprengué á tot l' auditori ab un original concert de violí.

NIU GUERRER.—Lo diumenge á la nit s' hi representá la bonica comedia de Campmany *La noya del entressuelo* y 'l divertit sainete d' Abelardo Coma *Lo dijous gras*, que agradaren molt.

Per caracterisarse los llapis FORTON son los millors

Preu: 3 pessetas

LO DIJOURS GRAS

bonich quadro de costums, en un acte, original de

D. ABELARDO COMA

Preu: 2 rals

L' ALBORNA

poema per

VALENTÍ CARNÉ (Un A. Vendrellench)

Preu: 1 ral

Lo senyor Palaudarias

SARSUELA DE GRAN ÉXIT

Preu: 1 pesseta

Los que desitjin tenir cusit y tallat á mida, lo monólech *Un sarauista*, poden dirigirse á l' Administració, Plassa del Pi, núm. 3, 2^{on}

Preu: 5 céntims

LO TEATRO REGIONAL

Publicació sens rival en sa classe Única Biblioteca Teatral Catalana 78 obras publicadas

Tot suscriptor nou, te dret al regalo de una de las obras publicadas, á la seva elecció

Preu de suscripció: 2 pessetas trimestre

Barcelona - Tipografia La Acadèmica, de Serra germans y Russell, Ronda Universitat, número 6 - Teléfono 861